

*Úvod do religionistiky:
Náboženství jako předmět
vědeckého bádání?*

Milan Fujda, Ústav religionistiky, FF MU

Besnier, J.-M. *Histoire de la philosophie moderne*. Paris: Grasset, 1993.

Nový, L. Masaryk jako „filozof krize, kritiky a smyslu“. In *Václavkova Olomouc 1967*. Ostrava: Profil, 1970, s. 26–32.

Pavlincová, H. Lístek do kroniky česko-polských filozofických vztahů. *SPFFBU*, B 48, 2001, s. 135–161.

Nová, H. Elektronické informační zdroje v knihovnách České republiky. *Informace na dlani 2001* [CD-ROM]. Praha: Albertina Icome Praha, 2001 [cit. 24. října 2001].

Holzbachová, I. *Ernst Mach a vědecké poznání* [online]. 2001 [cit. 22. září 2003]. Dostupné z:

<<http://www.phil.muni.cz/fil/sbornik/2001/02holzbachova.html>>.

• **poznámkový aparát**

• **plagiátorství**

– **Termín odevzdání?**

A photograph of a Hindu deity, likely Lord Venkateswara, seated on a boat during a festival. The deity is adorned with a large, colorful garland of flowers and is placed on a yellow cloth-covered stand. The boat is surrounded by other boats on a body of water, with people visible in the background. The scene is set during sunset or sunrise, with a warm, golden light. The text 'Četba' is overlaid in blue at the top center.

Četba

*William E. Paden, Bádání o
posvátnu. Náboženství ve
spektru interpretací, Brno 2002.*

*David Václavík, Sociologie nových
náboženských hnutí, Brno -*

Praha 2007.

Co je náboženství?

- *Má nějakou podstatu?*
 - *Vztah člověka k tomu, co pro něj má roli boha. (Jan Heller)*
 - *Sjednocený systém věr a praktik vztahujících se k posvátným věcem, tj. věcem majícím zvláštní postavení, a věcem zakázaným, přičemž tento systém věr a praktik sjednocuje ty, kteří jej dodržují, do jediného společenství. (Émil Durkheim)*

Co je náboženství?

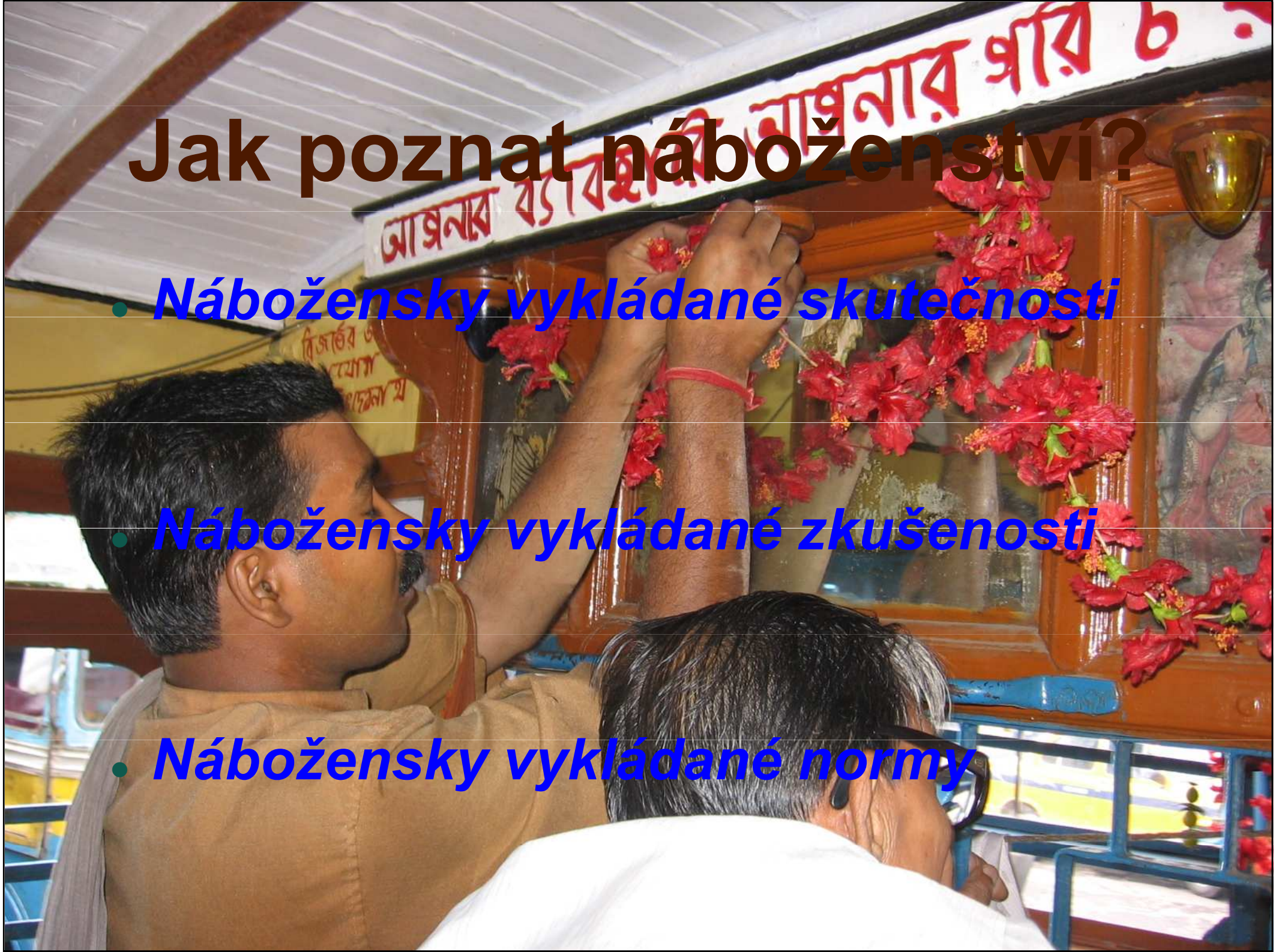
- *Má nějakou jasnou funkci?*
 - *system věr a praktik, pomocí nichž skupina lidí bojuje s [...] konečnými problémy lidské existence. Je výrazem jejich odmítnutí kapitulovat před smrtí, poddat se frustracím, dovolit nepřátelství rozbit jejich lidské společenství. Být religiózní, viděno z hlediska jedince, implikuje dvě věci: za prvé, víru v to, že zlo, bolest, zmatek a nespravedlnost jsou základní fakty existence; a za druhé, soubor praktik a s nimi spojených posvěcených věr, které vyjadřují přesvědčení, že člověk může být těchto skutečností navždy uchráněn. (Milton Yinger)*

Co je náboženství?

- *Jak utváří lidské jednání, myšlení a komunikaci?*
 - *1) Systém symbolů, které 2) v lidech ustavují silné, pronikavé a dlouhotrvající nálady a motivace tím, že 3) formulují pojmy obecného řádu bytí a 4) obdařují tyto pojmy takovým nádechem skutečnosti, že 5) se tyto nálady a motivace zdají jedinečně realistické. (Clifford Geertz)*

Jak poznat náboženství?

- *Nábožensky vykládané skutečnosti*
- *Nábožensky vykládané zkušenosti*
- *Nábožensky vykládané normy*

Náboženství jako systém?

- **Čeho?**

- **Nauky? (religio jako doktrína)**

- **Rituálu? (religio jako traditio)**

- **Symbolů?**

Posvátné a profánní

- *Mircea Eliade a radikální přelom:*

– *posvátné místo x posvátný čas*

- *Émil Durkheim a zbožštění společnosti:*

– *posvátné jako zakázané*

- *Posvátné a problém sociální stratifikace a legitimizace řádu – bohové jako další*

Náboženství a moderní společnost

- *Zánik?*

- *Vznik?*

Věda nebo mnoho věd?

- *Religionistické přístupy k náboženstvím:*

– *Dějiny náboženství*

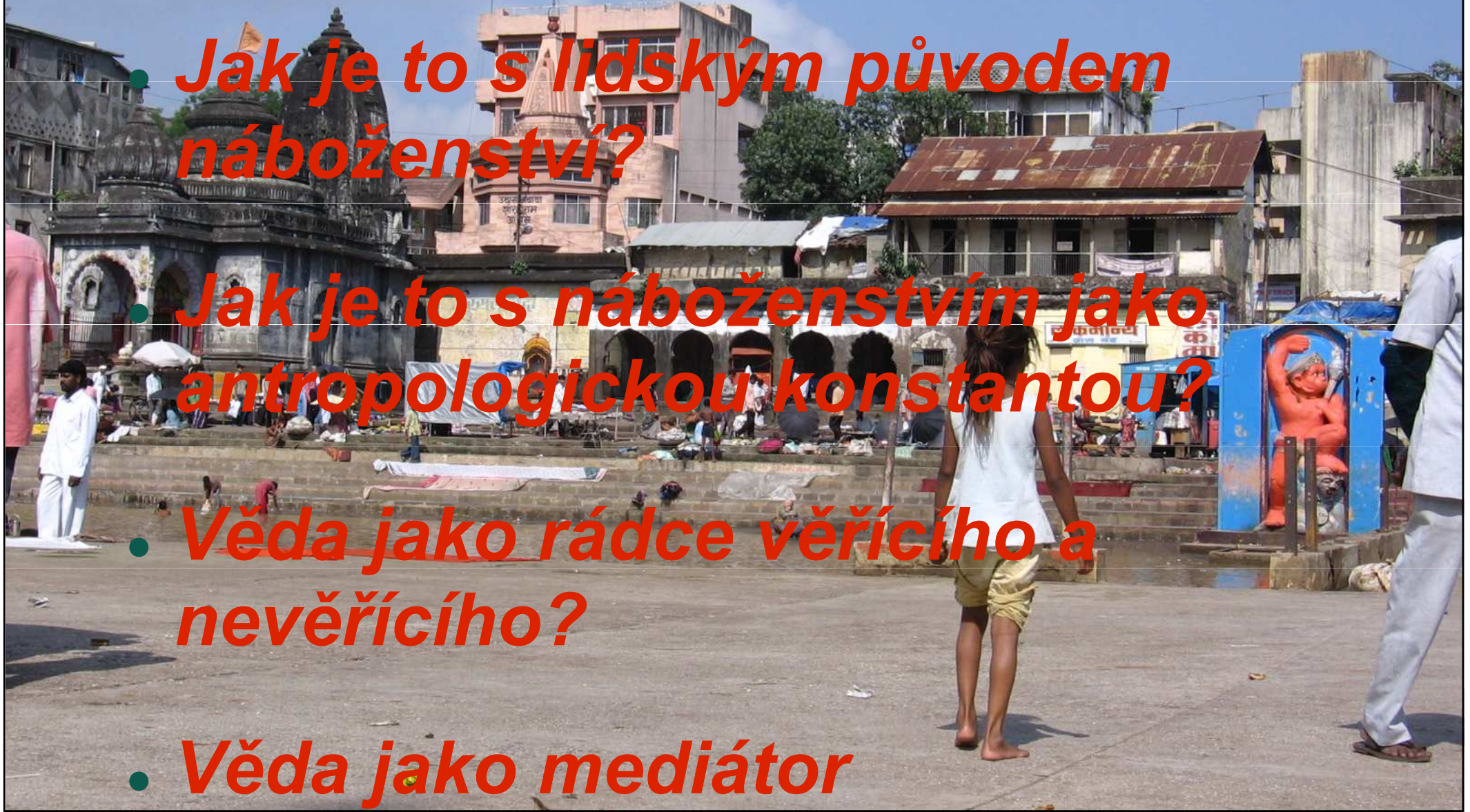
– *Komparace náboženství*

– *Kontexty náboženství aneb kdo*

Religionistika – věda o náboženstvích

- *Jak je to s lidským původem náboženství?*
- *Jak je to s náboženstvím jako antropologickou konstantou?*
- *Věda jako rádce věřícího a nevěřícího?*
- *Věda jako mediátor*

Religionistika jako antropologická a sociální věda

Nic víc...

....a nic méně!

